

Beter klimaat met Brabantse uitvindingen?

Deze kop in uw krant van zaterdag 23 juli verdient een erachter geplaatst vraagteken.

Het lijkt geen twijfel dat er in het gebied van de Metropool Regio Eindhoven (MRE, in de volksmond het Brainportgebied) heel veel uitvindingen gedaan worden, waarvan sommige relevant zouden kunnen worden voor het klimaat.

Tegelijk lijkt het ook geen twijfel dat het MRE-gebied, waarin Het Grote Brainportgebeuren zich afspeelt, zelf niet mee komt in deze relevantie.

Als men bijvoorbeeld als maatstaf neemt het percentage van de energievraag van de eigen stad of regio, dat afgedekt wordt door hernieuwbare energie in diezelfde stad of regio, dan scoren Eindhoven als stad en het MRE-gebied slechter dan landelijk gemiddeld. Zie de Klimaatmonitor.

Beide beweringen kunnen gelijktijdig waar zijn, omdat de energie- en klimaat-transitie niet op de eerste plaats wordt geremd door technische beperkingen en zelfs niet door financiële beperkingen, maar vooral door inadequaat politiek, bestuurlijk en organisatorisch handelen. We hebben Solliance en dunne film-zonnepanelen hebben weinig geheimen voor ons. De vraag waar we die panelen plaatsen, blijkt moeilijker.

Milieudefensie Eindhoven heeft hierover in september vorig jaar een Open Brief geschreven aan Brainport, aan de in de Stichting Brainport vertegenwoordigde instanties, en aan de regionale politiek. Dit heeft de aandacht getrokken en inmiddels hebben er al enkele gesprekken tussen Milieudefensie Eindhoven en Brainport Development plaatsgevonden. Daarin bleken de gesprekspartners op hoofdlijnen vrij redelijk op één lijn te zitten. Het volgende gesprek staat gepland voor september of oktober.

Mede naar aanleiding van onze gesprekken met Brainport heeft Milieudefensie op 10 juni 2022 het voorstel gelanceerd om tot een grootschalige, publiek aangestuurde campagne te komen voor energieopslag in onze regio. Dit trok minder de aandacht.

Grootschalige opslag zou huishoudens helpen (hun omvormers slaan minder gauw af en wanneer eenmaal de salderingsregeling afgeschaft zal zijn, vangen de huishoudens toch nog geld voor hun kiloWatturen), het kan de warmtetransitie dienen met bijvoorbeeld seizoenopslag, en het kan onze bedrijventerreinen helpen omdat ze minder afhankelijk worden van het overvolle elektriciteitsnet.

Voorwaarde is dat het grootschalig gebeurt, zodat er schaal- en leereffecten optreden en alles goedkoper wordt, en standaardiseert. En voorwaarde is dat het publiek gebeurt: alle infrastructuur die groot is en goed werkt is publiek, zoals Tennet, Enexis, het snelwegennet, het spoor enz. Te denken valt aan een regionale overheidsNV zoals bijvoorbeeld Tennet dat nationaal is.

Grootschalig betekent geen gepeuter meer met losse pilots en projectjes, maar 40.000 accu's als er tussen nu en 2040 in Eindhoven 40.000 nieuwe huizen bij komen (of eventueel 2000 voor blokken van 20 huizen, enzovoort). Kunnen we straks tenminste allemaal tegelijk inductief koken zonder dat de transformatorhuisjes ontploffen.

Hoewel industriepolitiek niet de core business van Milieudefensie is, zou een grootschalige opslagcampagne in praktijk wel deze uitwerking kunnen hebben. De TU/e doet veel onderzoek naar energieopslag en er zijn minstens drie ondernemingen in de regio die zich met energieopslag bezig houden. Moeten zulke bedrijven uiteraard zelf ook over de brug komen.

Over dit onderwerp heeft ook al een eerste verkennend gesprek plaatsgevonden tussen Milieudefensie Eindhoven enerzijds en mensen uit de werkorganisatie van Brainport Development, de MRE en enkele gemeenten anderzijds. Ook daar was sprake redelijke mate van overeenstemming over de grondbeginselen.

De overheden in onze regio zouden er goed aan doen om over grootschalige opslag na te denken. Anders kan straks de Lightyear niet laden.

En nu is er het nationale Groeifonds en de gelden voor het Europese Smart City-project.

Bernard Gerard

secretaris Milieudefensie Eindhoven

bjmgerard@gmail.com